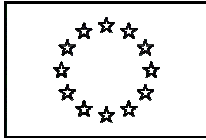

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 20.9.2010
COM(2010) 472 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Европейският широколентов достъп: да инвестираме в стимулиран от цифровите
технологии растеж**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение: целите за осигуряване на ширококолов пътен достъп	3
2.	Технологично и пазарно развитие в областта на ширококоловия достъп.....	4
3.	Постигане на целите за осигуряване на ширококолов пътен достъп.....	7
4.	Основни действия	14

1. ВЪВЕДЕНИЕ: ЦЕЛИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ШИРОКОЛЕНТОВ ДОСТЪП

До 2020 г. всички европейци да имат достъп до интернет от над 30 Mbps (мегабита в секунда). 50 % или повече от европейските домакинства да бъдат абонати на връзка със скорост над 100 Mbps.

Тази цел е от Програмата в областта на цифровите технологии за Европа,¹ водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“² за интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика. Програмата в областта на цифровите технологии също така потвърди целта, подкрепена от Европейския съвет, за предоставяне на основен широколентов достъп на всички европейци до 2013 г. За постигането на тези амбициозни цели е необходимо да се разработи цялостна политика, основаща се на съчетание от технологии, като внимателно се наблюдава и контролира напредъкът ѝ във времето.³

Целта за предоставяне на високоскоростен и свръхвисокоскоростен достъп до интернет беше избрана поради ключовата роля, която ще играе в икономическото възстановяване и в осигуряването на платформа за подкрепа на иновативността във всички икономически отрасли, както в миналото това са направили секторите на електроснабдяването и транспорта. Въвеждането на свръхвисокоскоростни отворени и конкурентни мрежи ще стимулира благоприятен цикъл на развитие на цифровата икономика, който ще даде възможност на нови, изискващи широколентов достъп услуги, да се разгърнат и да подхранят нарастващото търсене от страна на гражданите, стимулиращо на свой ред по-голям интерес към широколентовия достъп.

В световен мащаб търсенето на широколентов достъп нараства средно с 50—60 % годишно⁴, направлявано от нарастващото ползване на интернет, от обикновена електронна поща и текстови файлове (в епохата на 56 Kbps скоростен интернет чрез телефонна връзка) до интернет сърфиране (с навлизането на постоянно включен широколентов достъп), а след това повишена интеграция на графично и аудиовизуално съдържание на интернет страници (поддържани от съвременното поколение ADSL, което предлага скорост на изтегляне най-малко 2 Mbps и скорост на качване 256 Kbps).

В този контекст е важна не само скоростта на изтегляне, но за иновационни услуги и приложения могат да се изискват по-висока симетрия (много по-високи скорости на качване) и по-ниска латентност. Вече има примери за услуги, които зависят от подобни връзки: интелигентни електрически вериги, които изискват ниска латентност и могат да намалят разходите на потребителите и да снижат себестойността; компютърни услуги „в облак“ в реално време, които изискват симетрични скорости на качване и изтегляне и могат да се използват от малки предприятия за намаляване на техните разходи; както и интензивни услуги за електронно здравеопазване, които се предлагат на отдалечени болници и пациенти. Освен това Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) наскоро заключи, че икономията на разходи само в четири сектора на

¹ Програма в областта на цифровите технологии за Европа („Digital Agenda for Europe“), COM(2010) 245.

² „ЕВРОПА 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, COM(2010) 2020.

³ Например може да се очаква, с оглед постигане на целта за 100 Mbps до 2015 г., около 15 % от европейските домакинства да са абониран за достъп с такава скорост.

⁴ Вж.: „Развитие на мрежи в подкрепа на нововъведенията и нуждите на потребителите“, ОИСР, 2009 г.

икономиката (транспорт, здравеопазване, електроснабдяване и образование) би оправдала изграждането на национална мрежа от типа „оптичен кабел до дома“.⁵

Този интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както е предвидено в стратегията „Европа 2020“, до голяма степен ще зависи от ефикасното и ефективно използване на интернет, а скоростта на достъп до интернет ще бъде ключов фактор за постигането на тази цел. Интернет достъпът се предлага от — в повечето случаи частни — мрежови оператори в конкурентна регулаторна рамка и се диктува от търговски интереси. Но поради изключителната роля на интернет ползите за обществото като цяло изглежда са много по-големи отколкото частните стимули за инвестиране в по-високоскоростни мрежи. Ключът към постигането на целта за ширококолов достъп е да се стимулират инвестициите във високоскоростен достъп до интернет отвъд рамките на настоящото диктувано от пазара развитие, като се вземе предвид наблюдавания напоследък икономически спад.

Инвестирането в нови отворени и конкурентни мрежи следва да се подкрепя от дейности на национални и местни органи за намаляване на разходите. Комисията вече подкрепи подобни действия чрез приемането миналата година на насоките си относно прилагането на правилата за държавна помощ.⁶ В тези насоки се определят условията за публична финансова подкрепа при непазарни условия за разгръщане на ширококолов и високоскоростен ширококолов достъп в райони, в които е малко вероятно да бъдат направени търговски инвестиции в близко бъдеще. Основната цел на настоящото съобщение е да се продължи подпомагането на бъдещите действия на националните и местните органи. То е представено като пакет за ширококолов достъп с два други ангажимента за ширококолов достъп, поети от Комисията в действието по Програмата в областта на цифровите технологии за високоскоростен и свръхвисокоскоростен интернет. Това е препоръката за достъп до мрежи от следващо поколение за предоставяне на регулаторни насоки за национални регулатори и Програмата за европейската политика в областта на радиочестотния спектър, за подобряване на координацията и управлението на спектъра, като по този начин се улесни наред с другото по-нататъшният растеж на безжичния ширококолов достъп.

За да бъде представено положението в Европа в момента, в следващия раздел се разглежда технологичното и пазарно развитие. В раздел 3 се разглежда всяко от четирите предложения, отправени до държавите-членки в Програмата в областта на цифровите технологии, и се посочва по какъв начин тези предложения ще бъдат подкрепени на европейско равнище. Най-накрая, в част 4 се описват някои от основните последващи действия.

2. ТЕХНОЛОГИЧНО И ПАЗАРНО РАЗВИТИЕ В ОБЛАСТТА НА ШИРОКОКОЛОВИЯ ДОСТЪП

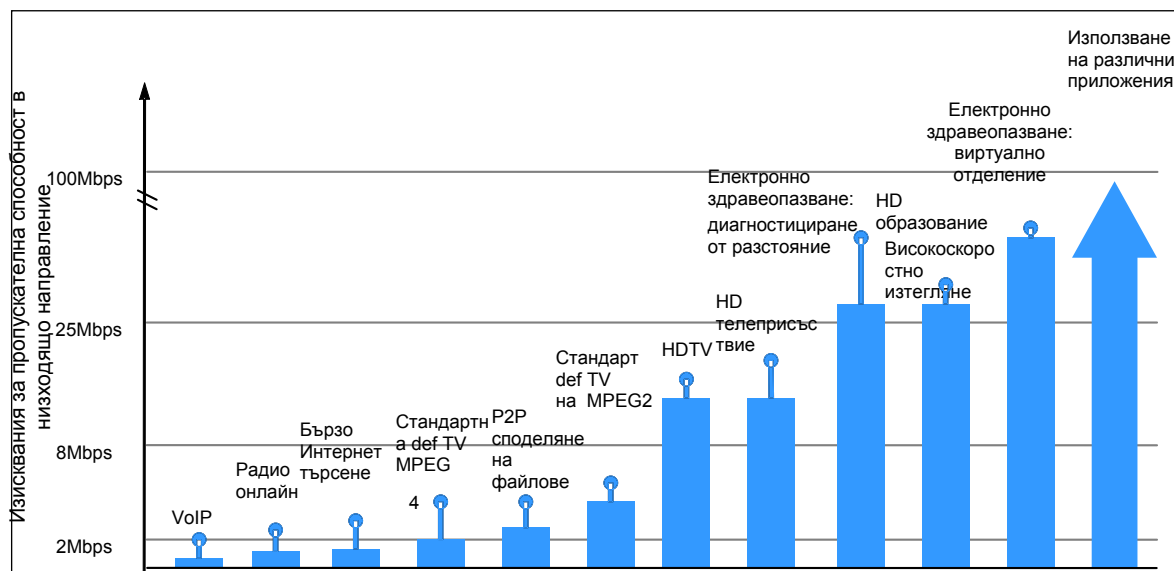
Понастоящем ширококоловият достъп се предоставя най-вече на домашни потребители чрез мрежи с медни проводници (например телефон), или коаксиални (например кабелна телевизия) мрежи и/или мрежи за безжичен достъп, като 3G мобилни комуникации или фиксиран безжичен достъп. В ЕС има около 124 милиона

---

⁵ „Развитие на мрежи в подкрепа на нововъведенията и нуждите на потребителите“, ОИСР, 2009.

⁶ Насоки на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококолови мрежи (ОВ С235, 30.9.2009 г.)

фиксиран и 25 милиона мобилни широколентови абонатни линии⁷ и по този показател той има водещи позиции в световен мащаб при внедряването на първо поколение широколентов достъп. Предлаганите скорости варират в широк диапазон, но обичайната скорост на изтегляне надвишава 2 Mbps, докато скоростта на качване е над 256 Kbps. Скоростта се повишава, а графиката по-долу илюстрира функционалността на различните скорости на широколентов достъп и вероятни бъдещи приложения.

Източник: Анализ въз основа на данни от Broadband Stakeholder Group

Пазарно ориентирани надграждания или фиксиран интернет достъп с по-висока скорост са в процес на изграждане. Като цяло тези мрежи се наричат мрежи за достъп от следващо поколение⁸. Съществуват обаче различия в развитието както между държавите-членки, така и между регионите в тях.

Кабелните мрежи, които обслужват около 73 милиона европейски домакинства, биват постепенно надградени до по-високи скорости чрез разгръщане на DOCSIS⁹ и разширяване на техните транзитни мрежи (backhaul). Конкуренцията при предоставянето на кабелен интернет стимулира операторите на мрежи с медни проводници да инвестират във VDSL (свръхвисокоскоростна цифрова абонатна линия) — технология, която използва съществуващата телефонна инфраструктура с медни проводници — и в оптични линии до домашни абонати (FTTH). Както FTTH, така и DOCSIS3 могат да отговорят на целта за предоставяне на широколентов достъп със скорост над 100 Mbps. По-отворените FTTH архитектури също засилват конкуренцията, основана на инфраструктурата, между доставчиците на интернет услуги въз основа на разделянето и постепенното разгръщане на други инфраструктури, като по този начин дават тласък на развитието на нови услуги и приложения.

⁷ Доклад за конкурентоспособността на Европа по отношение на цифровите технологии, SEC(2010) 627, Мобилни „линии“=карти за обмен на данни+USB карти+донгъл.

⁸ Вж. [уебсайт]за резюме на основните технологии.

⁹ Data Over Cable Service Interface Specification — интерфейс спецификация на данни за кабелни услуги — DOCSIS

Освен областите, в които изпитват конкурентен натиск в областта на инфраструктурата, операторите се отнасят с неохота към преминаването отвъд границите на вече установения си ADSL бизнес. Повечето оператори не считат, че мрежовото надграждане до FTTH в голям мащаб е убедителна бизнес възможност, като смятат, че все още няма достатъчно налични атрактивни услуги, които да накарат потребителите да заплащат висока цена за тях. Препоръката относно мрежи за достъп от следващо поколение и прилагането на новата регулаторна рамка ще имат изключително значение в това отношение, тъй като ще осигурят регулаторна сигурност и ще насърчат инвестициите и конкуренцията.

Следващото поколение наземни безжични услуги може да предложи нива на пренос от над 30 Mbps и следователно да отговори на целта за широколентово покритие.¹⁰ Те са особено важни в райони с труднодостъпен терен, където кабелният достъп е неосъществим. Безжични връзки чрез спътник също могат да играят роля в такива региони, но ще бъде необходимо по-нататъшно технологично развитие, ако се очаква връзката чрез спътник да допринесе за повсеместно покритие с желаната скорост от 30 Mbps до 2020 г.

За постигане на амбициозната цел за широколентов достъп ще бъдат необходими значителни инвестиции. Нужните суми е трудно да бъдат изчислени, но преглед на най-скорошните изследвания показва, че ще бъдат необходими между 38 и 58 млрд. EUR, за да се постигне за всички покритието от 30 Mbps до 2020 г. (като се използва комбинация от VDSL и следващо поколение безжични линии) и между 181 и 268 млрд. EUR, за да се осигури достатъчно покритие, така че 50 % от домакинствата да ползват услуги¹¹ със 100 Mbps.

С нарастващия интернет трафик и повишените изисквания за широколентов достъп по-ефикасното управление на мрежовите ресурси все повече се разглежда като необходимост за предоставянето на високоскоростен широколентов достъп. Започна дебат за влиянието на управлението на трафика върху отворения децентрализиран характер на обществения интернет, който е в основата на възможностите му да позволи на потребителите да получават достъп и да разпространяват информация, да работят с приложения и да ползват услуги по техен избор. Значението на запазването на тези характеристики е отразено в измененията, въведени с реформата от 2009 г. в регулаторната рамка на ЕС за електронни комуникации.¹² Общественото допитване относно отворен интернет и неутралността на мрежата, започнато от Комисията¹³ на 30 юни 2010 г., се стреми да изследва използвани от операторите техники за управление на потоци данни в техните мрежи и възможното влияние, които те биха оказали върху опита на интернет потребителите. Резултат, който запазва отворения и неутрален характер на обществения интернет и предотвратява неоправданата дискриминация, като същевременно позволява на операторите да постигнат максимална ефективност на

---

¹⁰ Следва все пак да се отбележи, че широчината на лентата, предоставяна на отделни ползватели на безжични услуги ще зависи от броя на клетките, които обслужват определена зона и от броя на ползвателите на услугата в определен момент.

¹¹ Разликите се дължат главно на вариращите разпределения на плътност на домакинствата и на съчетание от технологии. Източниците са Plum/Cave — Broadband Stakeholder Group, JP Morgan и Analysis Mason (Великобритания).

¹² Член 8, параграф 3, буква б) и член 8, параграф 4, буква ж) от Директива 2002/21/ЕО (Рамкова директива), изменена с Директива 2009/140/ЕО.

¹³ http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomms/library/public_consult/net_neutrality/index_en.htm

техните мрежи и да разработят нови бизнес модели и да подобрят предложенията за търговски услуги, следва да насърчи непрекъснатото инвестиране във високопродуктивна широколентова инфраструктура. Комисията ще докладва по-късно тази година за резултата от това обществено допитване. Тя ще продължи също така да наблюдава функционирането на пазара от гледната точка на потребителите (цените при продажбите на дребно, проблемите с възможността за избор, рекламациите и т.н.).

3. ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ШИРОКОЛЕНТОВ ДОСТЪП

На фона на това развитие политиката на ЕС в областта на широколентовия достъп следва да стимулира конкретни мерки, които i) да насърчават инвестирането, например чрез намаляване на инвестиционните разходи и ii) да засилват конкуренцията в областта на инфраструктурата, като се вземе под внимание факта, че конкурентната заплаха от страна на алтернативни публични и частни инвеститори (включително местни администрации и обществени услуги) биха стимулирали утвърдените оператори да инвестират в мрежи за достъп от следващо поколение. Такива действия следва да се координират както на национално равнище, така и на равнището на ЕС. Ето защо Комисията ще работи с държавите-членки за генериране на ефективни национални планове за широколентов достъп.

Национални планове за широколентов достъп

Всички държави-членки имат стратегия за широколентов достъп,¹⁴ но малко от тях разполагат с цялостни оперативни планове за свръхвисокоскоростни мрежи с конкретни мерки за изпълнение за постигане на техните цели, по-специално по отношение на необходимото финансиране. Целта за широколентов достъп ще бъде постигната само ако всички държави-членки се ангажират с нея и изготвят оперативен план за определяне на националните цели. Като част от управлението на Програмата в областта на цифровите технологии Комисията ще работи с държавите-членки за координиране на установяването на национални цели и ще насърчава процесите на партньорска проверка сред държавите-членки с цел да се ускори обмена на най-добри практики между създателите на политики. Тази работа ще бъде подкрепена от ориентирана към действие платформа за широколентов достъп с широк обхват от заинтересовани страни.

Плановете на държавите-членки следва да съдържат балансиран набор от политически действия за стимулиране и допълване на действията на частния сектор чрез използване на общата рамка, която е резултат от последователно и изчерпателно прилагане на наскоро преразгледаната регулаторна рамка на ЕС за електронни комуникации и на наскоро приетите от Комисията Насоки за държавна помощ за широколентови мрежи. Частните инвестиции следва да се стимулират чрез подходяща координация на планиране и правила за поделение на физическа инфраструктура, както и чрез мерки за целево финансиране за намаляване на риска и насърчаване на нови отворени инфраструктури. Безжичната инфраструктура ще играе ключова роля за постигане на целта за широколентово покритие в повечето държави-членки. Плановете следва да съдържат дългосрочен и балансиран обзор на разходите и ползите от разпределяне на спектъра и лицензионни споразумения, по-специално нетния положителен ефект от

---

¹⁴ Вж. [уебсайт] за резюме на плановете за широколентов достъп на държавите-членки.

инвестиране и разгръщане на ранен етап. Плановете също така следва да предоставят ясни насоки за усвояването на фондовете на ЕС в областта на ширококоловия достъп и инструментите на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) в допустими региони.

В подкрепа на процеса на планиране Комисията ще засили наблюдението на разгръщането на мрежите за достъп от следващо поколение. По този начин ще се използва преразгледан вариант на съществуващите инструменти, като докладите за изпълнението и конкурентоспособността по отношение на цифровите технологии, а едно ново отчетно табло на Програмата в областта на цифровите технологии ще съдържа подробни показатели за изпълнението ѝ, които да дадат възможност на отделните държави-членки да наблюдават и сравняват плановете за ширококолов достъп. Таблото ще се допълва от нов инструмент за разпространение чрез интернет на статистически данни и изследователски доклади относно икономиката на ширококоловия достъп.

Насърчаване на инвестициите и намаляване на инвестиционните разходи

Редица регулаторни и финансови мерки могат да бъдат приети на национално и местно равнище за насърчаване на инвестициите и намаляване на инвестиционните разходи.

Изчислено е, че около 80 % от разходите за разгръщане на нова фиксирана инфраструктура са строителни разходи, които могат да бъдат намалени значително чрез подходяща координация от национални и местни органи, чрез използване на градоустройствените планове и коригиращи мерки за достъп до пасивни инфраструктури¹⁵. Чрез такива мерки по подобен начин могат да бъдат намалени разходите по безжична инфраструктура. Възможните мерки за снижаване на разходите включват:

- при издаване на разрешителни за планиране да се въведе изискване за инсталиране на нови пасивни инфраструктури и вътрешно окабеляване на сградите;
- насърчаване на местните и регулаторните органи да използват правомощията си, за да изискат от операторите да разкриват наличието и условията за достъп до местните инфраструктури¹⁶ с цел стимулиране на конкуренцията. По-специално, националните регулатори следва да използват правомощията си в съответствие с Директива 2002/21/ЕО, за да получат цялата информация, свързана с местонахождението, капацитета и наличието на тунели и други локални мрежи/линии и да дадат на алтернативните оператори възможността да разгърнат техните оптични кабелни мрежи едновременно с утвърдените оператори, като по този начин се намалят разходите за строителни работи;
- координиране на строителните работи (изкопни работи за обществени обекти, изграждане на тунели), за да се даде възможност за разгръщане и рационализиране на елементите на мрежата;
- предоставянето на общи правомощия за придобиването на право на преминаване чрез рационализиране на законовите и подзаконовите актове относно строителни

---

¹⁵ Вж. измененията на Директива 2002/21/ЕО, член 12 (ОВ L337, 18.12. 2009 г.)

¹⁶ В съответствие с член 12, параграф 4 от преразгледаната рамкова директива и член 9, параграф 4 от Директивата за достъпа.

работи, градоустройствени планове, околна среда, обществено здраве и обща администрация за опростяване и ускоряване на процедурите, например чрез предоставяне на право на преминаване или планирането на поставяне на стълбове за мрежите, при необходимост чрез създаване за тази цел на „обслужване на едно гише“;

- планиращите органи също така могат да намалят инвестиционните разходи за разгръщането на безжичен ширококолов достъп чрез премахване на административните пречки (например трудности при получаване на разрешителни за нови базови станции или при подновяване на договори за съществуващи такива).

Освен това националните или местни органи могат да подпомогнат разгръщането на ширококоловите услуги чрез преки публични инвестиции или публично финансиране в съответствие с правилата за държавна помощ. Посредством публичното финансиране изграждането на високоскоростни мрежи може да стане осъществимо там, където разходите иначе биха били неуправляеми. Такова публично финансиране трябва да бъде целево, така че да се премахнат пречките пред частното инвестиране;

- публичните органи може да решат да предприемат на свои разходи строителните работи, за да гарантират и ускорят разгръщането от страна на заинтересованите оператори на техните елементи на мрежата. Ако подобни работи са отворени по принцип за всички потенциални потребители, а не само за оператори на електронни комуникации, и по този начин се създават необходимите предпоставки за разгръщането от страна на доставчиците на комунални услуги на собствена инфраструктура, без да има дискриминация в полза на даден сектор или дружество, тези работи не представляват държавна помощ и за тях не трябва да бъде отправено уведомление до Комисията;¹⁷
- публичните органи могат да изградят или да финансират специфична за сектора инфраструктура в съответствие с насоките за държавна помощ за ширококолови мрежи, като дават възможност за справедлив и недискриминационен достъп до оператори на ширококолови мрежи и по този начин да способстват за осигуряване на конкурентно обслужване в области, в които обслужването иначе би било икономически неизгодно;
- местните органи също така следва да обмислят използването на мрежи с влакнеста сърцевина, които вече са построени или са в процес на изграждане, за свързване на обществени институции (училища, библиотеки, здравни заведения) с цел осигуряване на високоскоростни връзки за необслужвани общности.¹⁸ Където е уместно, държавите-членки следва да обмислят създаването на фондове за мрежи за ширококолов достъп на национално равнище, на които местните органи могат да разчитат при изграждането на такива пасивни инфраструктури;
- за да се ускори използването на държавна помощ за ширококолови мрежи, държавите-членки се насърчават енергично да отправят уведомления за националните рамкови схеми и по този начин да избягват множеството уведомления за отделни проекти.

---

¹⁷ Вж. Насоки за държавна помощ, параграф 61, цитирани по-горе, бележка под линия 6.

¹⁸ Това вече е направено успешно във Великобритания (вж. (www.nynet.co.uk) и (<http://wales.gov.uk/topics/businessand economy/broadbandandict/>)).

Комисията ще предприеме преглед на съществуващи практики за намаляване на разходите и ще представи доклад през 2012 г. Тъй като действията се предприемат предимно на местно равнище, Комисията ще разработи и усъвършенства механизми с цел да се позволи на участниците на местно равнище да получават подходяща информация за намаляване на инвестиционните разходи. Комисията ще подкрепи използването на регионалните фондове на ЕС, за да се създаде и поддържа картографирането на инфраструктурите на местно и регионално равнище.

Комисията също така ще подпомогне държавите-членки чрез сътрудничество със създадения наскоро Орган на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС). Като част от своите дейности ОЕРЕС следва да включи мерки в подкрепа на развитието на ширококоловия достъп като приоритет в работната си програма за 2011 г. На равнището на ЕС Комисията се стремеше да създава подходящи условия за инвестиране и привлекателни насърчителни мерки за развитието на нови открити и конкурентни мрежи посредством препоръка за регулиран достъп до мрежите за достъп от следващо поколение. В Препоръката за мрежи за достъп от следващо поколение, приета във връзка с настоящото съобщение, се предоставят насоки за националните регулатори с оглед укрепване на регулаторната сигурност и насърчаване на инвестициите и иновациите на пазара на ширококоловите услуги, като се отчитат по подходящ начин рисковете, поети от всички инвестиращи предприятия, и необходимостта от поддържане на ефективна конкуренция, което е стимулиращ фактор за развитието на инвестициите във времето. Също така ще бъдат необходими значителни усилия от страна на компетентните национални органи, за да се гарантира бързото и ефективно изпълнение на Програмата за европейската политика в областта на радиочестотния спектър, която ще засили разгръщането на безжичния ширококолов достъп.

Насърчаване на безжичен ширококолов достъп

В ЕС мобилният ширококолов достъп е с най-високи нива на растеж на пазара на ширококолов достъп, като разпространението се е удвоило през миналата година. Следователно безжичните технологии имат все по-голямо значение, за да се отговори на нуждата от ширококолови съобщителни услуги.

Радиочестотният спектър е предназначен за електронни съобщителни услуги, технически оптимизирани по-специално за безжичен ширококолов достъп чрез няколко решения на Комисията, обаче в много държави-членки значителни части от този спектър са все още предмет на ограничения за предоставяне или части от него изобщо не се предоставят.

Тъй като търсенето на безжични услуги нараства, основният приоритет ще бъде да станат ефективно достъпни за потребителите онези честоти, които вече са заделени чрез хармонизирани разпределения, включително радиоспектъра, който да бъде освободен от цифровия дивидент и от повторното използване на честоти, запазени досега за второ поколение (GSM) услуги. Второ, достатъчен и подходящ радиочестотен спектър както за покритието, така и за нуждите от капацитет за безжични ширококолови технологии следва да се определи и да бъде достъпен, за да може да се постигне заложената цел за 2020 г. развитието на ширококоловите мрежи може допълнително да се подсили чрез мерки за стимулиране на конкуренцията, като въвеждането на търговия с радиочестоти и мерки за предотвратяване на възможни нарушения при промяна на съществуващи лицензи.

Комисията предлага координирани действия за постигането на тези цели в първия си проект на многогодишна програма за политика в областта на радиочестотния спектър, представена за одобрение от Европейския парламент и от Съвета. Отделните държави-членки обаче могат да помогнат за бързото постигане на целта за широколентово покритие, ако незабавно приемат политики, за да:

- направят достъпни достатъчно големи радиочестотни ленти от спектъра¹⁹;
- предоставят бързо права на ползване;
- насърчат гъвкавостта и конкуренцията;
- позволят на вторичната търговия да се адаптира към развитието на пазара.

Все по-често оператори на мобилни мрежи посочват значителни трудности при разширяването на инфраструктурата си с цел да отговорят на повишеното търсене, по-специално що се отнася до базовите станции, поради нарастващите пречки пред планирането и несигурността, както и нехармонизираните и непредвидими изисквания за безопасност. Комисията ще следи този въпрос с държавите-членки, за да се осигурят рационални национални разпоредби в тази насока, които не водят до нарушаване.

Укрепване и рационализиране на използването на структурните фондове и фондовете за развитие на селските райони

Европейският съюз подкрепя изграждането на широколентова инфраструктура и използването на интернет както чрез фондовете за развитие на селските райони, така и чрез структурните фондове, и е изяснил прилагането на правилата за държавна помощ относно използването на публични средства за разгръщане на широколентови мрежи.

През програмния период 2007—2013 г. 2,3 млрд. EUR от структурни фондове бяха предоставени за инвестиции в инфраструктури за широколентов достъп, а 12,9 млрд. EUR — за услуги на информационното общество. Данните за разходите от структурните фондове показват относително ниска степен на усвояване на средства, насочени към проекти за широколентов достъп. През посочения период 418 млн. EUR бяха отделени до септември 2009 г., което представлява 18 % от планираните разходи. Към същата дата средно планираните разходи за всички мерки бяха 27 %²⁰.

За същия програмен период към Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) бяха добавени 1,02 млрд. EUR, като от тях 360 млн. EUR са планирани за проекти за широколентов достъп.

---

¹⁹ Важно е предназначеният спектър да бъде направен по-достъпен *по ефективен начин*; това трябва да се извърши както чрез отварянето на нов радиочестотен спектър (като 2,6 GHz, както и 800MHz), така и чрез либерализирането на използването на съществуващ радиочестотен спектър (например лента с честота 900/1800 MHz — вж. преразгледаната директива за GSM и Решението за 900/1800 MHz).

²⁰ Стратегически доклад (COM(2010)110 от март 2010 г. относно изпълнението на програмите за 2007—2013 г. включва оценка на изпълнението на широколентов достъп и бъдещото съобщение „Регионална политика, допринасяща за интелигентния растеж в Европа 2020“ ще предоставят препоръки за управляващите органи. Разбивка с разходите във връзка с широколентовия достъп е достъпна на [уебсайт].

За да спомогне за по-широко използване на европейските фондове за развитие на селските райони и структурните фондове както за широколентови, така и за други услуги на информационното общество, Комисията:

- ще публикува през 2011 г. насоки за местни и регионални органи относно инвестициите в широколентов достъп, за да насърчи пълното усвояване на европейските фондове;
- ще засили сътрудничеството си с регионите, за да подсили капацитета им за усвояване на фондовете. През 2011 г. , в рамките на Европейската мрежа за развитие на селските райони, заинтересованите страни ще бъдат поканени на събитие на равнището на ЕС за използването на добри практики в областта на ИКТ в регионите и селските райони и за изготвяне на препоръки за по-нататъшни действия за постигане на целта за широколентов достъп;
- освен това ще бъдат предоставени насоки за използването на средства от публично-частни партньорства (ПЧП) и други финансови инструменти като съответстващо финансиране, допълващо оперативните програми на европейските структурни фондове. Структурните фондове могат да бъдат използвани в рамките на публично-частни партньорства, при условие, че се спазват принципите на ЕС относно поръчките при този вид партньорства;
- ще възобнови и разшири Европейския портал за широколентов интернет²¹, за да се осигури многоезична платформа за обмен на материали относно изпълнението на проекти за широколентов достъп и за предоставяне на допълнителни насоки по въпроси като правилата за държавни помощи и прилагането на регулаторната рамка.

Разработване на финансови инструменти в областта на широколентовия достъп

Много инвестиционни предложения, по-специално тези, които включват поделена от оператори от частния сектор инфраструктура, или са резултат от публично-частно сътрудничество, се възприемат от потенциалните инвеститори като сделки с повишен риск и поради това по-скоро няма да успеят да привлекат частно финансиране. Това може да се дължи на факта, че те имат по-продължителен срок на изплащане или просто на това, че поддръжниците им са от твърде малък мащаб и не достатъчно опитни, за да привлекат интереса на големи финансови институции. Трудните ликвидни условия и несигурните икономически перспективи също ограничават желанието за поемане на риск от частните финансиращи страни и в резултат на това разходите по финансирането нарастват.

Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) вече предоставя заеми от средно 2 млрд. EUR годишно за икономически жизнеспособни проекти за широколентов достъп. В случая с по-високорисковите сделки вече се използват инструменти за поделение на риска като финансовия инструмент за поделение на риска, разработен от ЕИБ и Комисията. Предвижда се участието на ЕИБ да нараства, тъй като банката пренасочва стратегията си за отпускане на заеми към приоритетите на стратегия „Европа 2020“. Освен това ползите от включването на ЕИБ в даден проект обикновено надвишават прекия капиталов принос на банката, което играе ролята на „катализатор“ в банковия

---

²¹ <http://www.broadband-europe.eu/Pages/Home.aspx>

сектор и възможните поддръжници, като по този начин се предизвиква допълнителен интерес към ширококоловия достъп.

Местни и регионални органи все по-често проучват алтернативни финансови споразумения, включително и публично-частни партньорства (ПЧП), за финансиране на ширококоловата инфраструктура. Целта на тези решения е да се оптимизира синергията между финансовите ресурси на публичния и частния сектор, както и съответните им компетенции в регулирането и в основаните на риска инвестиции. За да се подкрепят такива ПЧП, ЕС и ЕИБ до пролетта на 2011 г. ще направят предложения за начините за мобилизиране на ноу-хаута на Европейския експертен център за ПЧП, консултативния инструмент на ЕИБ, който е съфинансиран от ЕИБ и бюджета на ЕС, както и да се насочат вече съществуващи и бъдещи средства за техническа помощ на държавите-членки и бюджета на ЕС за подготовка на проекти. Освен това поддръжниците ще се възползват и от задълбочените познания на ЕИБ за технологичната основа на сектора и нейните бизнес модели, както и от експертния ѝ опит в структурирането на комплексни многостранни финансови сделки за бързо променяща се среда.

В контекста на подготовката на програмите на ЕС от Многогодишната финансова рамка и ролята на ЕИБ в нея, до пролетта на 2011 г. Комисията и ЕИБ също така ще изготвят конкретни предложения за финансови инструменти за допълване на налични начини на финансиране на ширококоловия сектор. Подобни инструменти, които може да са от дългов или капиталов вид, гаранции или комбинация от тях, би трябвало да отговорят на потребностите на инвестиционните проекти с оглед на гъвкавост, зрялост и риск. Те ще се ползват от по-ниския разход на средства, произтичащ от кредитния рейтинг AAA на ЕИБ и нейния нетърговски статут, както и от възможно използване на бюджетните ресурси на Съюза. Инструментите също така ще бъдат предназначени да служат като посредници за средства, заделени от държавите-членки²² и от инвеститори от частния сектор за финансиране на разгръщането на ширококоловата инфраструктура.

За да се отключи финансирането на високорискови инфраструктурни проекти, такива инструменти ще изискват да бъдат предоставени специално предназначени финансови ресурси чрез принос на ЕС. За да се илюстрира потенциалното въздействие, финансовият принос от бюджета на ЕС от 1 млрд. EUR може да привлече други средства от публичния или частния сектор, които могат да подкрепят брутна инвестиция от 6—15 млрд. EUR в зависимост от финансовите нужди и рисковия профил на съответните инвестиции.

Докато такъв инструмент не влезе в действие, ЕИБ ще използват налични ресурси, за разработване и финансиране на пилотни проекти и иновационни схеми на финансиране в надлежно обосновани случаи. Освен това Комисията и ЕИБ ще разследват дали опитът от други съвместни финансови инструменти (като инструмент за финансиране с поделяне на риска, инструмент за гарантиране на заемите по проекти, свързани с TEN-T или фонд Marguerite) може да се използва за финансирането на ширококолов достъп.

²²

Фондът на държавите-членки трябва да се използва в светлината на *Насоките на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококоловите мрежи.*

4. ОСНОВНИ ДЕЙСТВИЯ

Комисията:

- през 2011 г. ще направи предложение, в сътрудничество с ЕИБ, за финансиране на ширококолов пътен достъп; ще издаде насоки за местните и регионални органи относно използването на фондовете на ЕС за изготвянето и подготовката на проекти в областта на ширококоловия достъп; и ще приеме инвестиционни насоки за местните и регионалните органи относно ширококоловите технологии, за да се улесни пълното усвояване на европейските фондове;
- до 2012 г. ще завърши преглед на практики за намаляване на разходите;
- до края на 2013 г. ще укрепи и рационализира използването на финансирането на високоскоростен ширококолов пътен достъп чрез инструменти на ЕС в настоящата финансова рамка (например Европейския фонд за регионално развитие, Европейската политика за развитие на селските райони, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Трансевропейската транспортна мрежа, Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации).

Комисията също така призовава държавите-членки:

- да приложат бързо препоръката за достъп от следващо поколение и да предвидят ключовите аспекти на Програмата за европейската политика в областта на радиочестотния спектър;
- да определят национални цели за ширококолов пътен достъп и да приемат оперативни планове, които са в съответствие с европейската цел за ширококолов пътен достъп; Комисията ще преразгледа националните планове през 2011 г.;
- да предприемат действия на национално равнище за намаляване на инвестиционните разходи за ширококолов пътен инфраструктура.
-